

EĞİTİMDE DISİPLİN

Eğitim, istenilen davranışları yerleştirmek, istenmeyen davranışları değiştirmektir. Eğitimde disiplinin önemli olduğunu unutmamalıyız. Disiplin davranışların denetlenmesi, kontrol altına alınmasıdır.

Sıkı bir disiplin anlayışıyla yetiştirilen çocuklar kibar, sessiz, uslu ve dürüst olmalarına rağmen çekingen, hassas, huysuz, kolayca etkilenebilen bir kişiliğe sahip oluyorlar.

Gevşek bir disiplin anlayışıyla yetiştirilen çocuklar ise bencil, sabırsız ve anlayışsız olmaktadır. Aşırı disiplin çocuğu pasif yaparken, gevşek disiplin aşırı hoşgörü ile yetişen çocukların şımarık olmasına ve kişiliklerinin olgunlaşmamasına sebep olmaktadır. Çocukların katılımı ile oluşturulan kurallar daha gerçekçi ve uygulanabilir olacaktır.

Çocuklarla iletişiminde konuşma dilimizi çok iyi kullanmak zorundayız. İyi bir iletişim sağlıklı ilişkilere fırsat verecektir. Aile içinde daha az çatışma olacaktır, yıkıcı üsluptan vazgeçmeliyiz.

Anne-babalar çocukların duygu, düşünce ve yaşayışları üzerinde inanılmaz etkileri olduğunu unutmamalıdır. Çocuklar anne-babanın kendileri hakkındaki ifadelerini çok önemserler. Çocukları

yaralayacak, özgüvenlerini kırarak ifadelerden sakınlalım. Çocuklara karşı kullanılan tembelle, beceriksiz, aptal, kafasız vb. ifadeler çocukla aramızdaki samimi ilişkileri zedeler.

Neleri söylediğimizden daha çok nasıl söylediğimiz önemlidir. Söylerken ses tonumuzla birlikte yüz ifademiz önem taşıyor. Bir değerli eğitmen: "Ağızdan çıkanlara ve ağızma koyduklarımıza sürekli dikkat ederim" diyor. Konuşmadan önce sözlerimizi aklımızdan geçirerek, ölçüp biçerek, tartmalıyız. Sözlerim karşımdaki kişileri kırar, üzer, incitir, aşağılar, yaralar mı diye düşündükten sonra konuşmalıyız. Gelin sözlerle ilgili bir demet sunalım.

Sözler vardır mermi gibidir. Ağızdan çıktı mı bir daha geri dönmez. Sözler vardır ebediyen sönmez, sözler vardır bir saat sürmez. Sözler vardır yüz güldürür, sözler vardır nur söndürür. Sözler vardır gönül okşar, sözler vardır dağlar aşar. Sözler vardır gelir geçer, sözler vardır deler geçer. Sözler vardır inci saçar, sözler vardır zehir saçar.

Sözler vardır kanatlanıp uçar, sözler vardır sırlı kapılar açar. Sözler vardır sevgi kurar, sözler vardır öfke kusar. Sözler vardır tek bir ağızdan çıkar, sözler vardır ocak yıkar, sözler vardır canlar yakar.

Sözler vardır namus gibi biliriz, sözler vardır sinemize çekeriz, sözler vardır, başımızı eğeri. Sözler vardır duyguları yok eder, sözler vardır insanları hapseder, sözler vardır zehirleri bal eder. Sözler vardır nice başlar kestirir, sözler vardır insanları küstürür, sözler vardır fırtınalar estirir, sözler vardır âşıkları söyletir. Sözler vardır söyleyeni daraltır, sözler vardır söyleyeni sarartır, sözler vardır söyleyeni karartır.

Atalarımız: “*Bin düşün, bir söyle*” “*Ağzınla söylediğini kulağın duysun*” “*Söz insanı yerine göre rezil eder yerine göre de vezir eder*” demişlerdir. Yunus Emre: “*Söz ola kese savaşı / Söz ola kestire başı / Söz ola ağulu aşı / Bal ile yağ ede bir söz.*” diyerek sözün önemini belirtmiştir.

Eğer ki istemeyerekte olsa ağzımızdan bir kötü söz çıkmışsa yapacağımız ilk iş hemen özür dilemektir. Üç söz vardır ki bu sözlerin kullandığında hemen olmasa da ileride çok büyük işler başardığını göreceksiniz. Hata yaptığımızda *özür dilerim*, bir iyilikle

karşılaşınca *teşekkür ederim*, yapılan güzel bir işi gördüğümüzde de *tebrik ederim* diyebilme erdemini gösterebiliyor muyuz? Kullandığımız bu üç ifade insanları mutlu eder, kavgaları bitirir, sevgi, saygı, huzur ve güven kazandırır. İnsanların birçoğunun söylemekten çekindiği ve cimrilik ettiği önemli sözcüklerdir. Başka insanları eleştirmeden önce kendimize bakalım. Başkalarında kusur aramak yerine kendi kusurlarımıza bakalım. Eleştirmemiz gerekiyorsa kişileri değil, davranışları eleştirelim.

Ceza Verirken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

Eğitimde ceza verilecekse, ödülünden mahrum bırakma yoluyla uygulanmalı, uygulanırken de şunlara dikkat edilmelidir. Ceza, işlenen suçun üzerinde olmamalı, gecikmemelidir. Ceza düşünürmelidir, kişiliği zedelememeli, fiziksel olmamalıdır. Ceza, sevgiden mahrum bırakma şeklinde de olmamalıdır. Uygulanan fiziksel cezalar çocuğun kişiliğine, kendisine olan saygısına zarar verir. Sürekli fiziksel ceza uygulandığında alışkanlık yaparak fayda yerine zarar verir. Çocuk dayak yemek için özellikle yasaklanan davranışları yapar.